

آزمون غربالگری سرطان روده NHS

انجام کولونوسکپی

Farsi

ما این بروشور را برای کلیه افرادی می‌فرستیم که نتیجه آزمون غربالگری سرطان روده آنها غیر عادی است. منظور از نتیجه غیر عادی این است که در نمونه مدفوع آنها ذرات خون مشاهده شده است. به منظور بررسی علت وجود ذرات خون در مدفوع، ما از رویه‌ای به نام کولونوسکوپی استفاده می‌کنیم.

وقت ملاقات ۱: کلینیک متخصص آزمون غربالگری

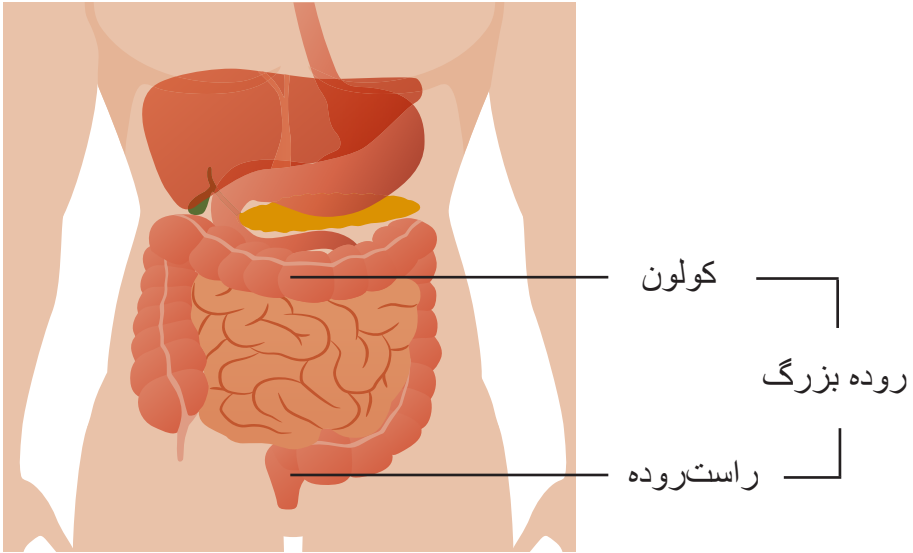
نخست، یک وقت ملاقات با متخصص آزمون غربالگری (SSP) را جهت گفتگو درباره انجام کولونوسکوپی پیشنهاد می‌کنیم. SSP:

- درباره نتیجه آزمون غربالگری با شما صحبت خواهد کرد
- رویه کولونوسکوپی را برای شما توضیح خواهد داد
- خطرات و مزایای احتمالی را شرح خواهد داد
- سؤالاتی را درباره وضعیت سلامت شما خواهد پرسید
- به پرسش‌های شما پاسخ خواهد داد

SSP بررسی خواهد کرد که آیا شما از آمادگی لازم برای کولونوسکوپی برخوردار هستید. اگر بله، ادامه معاینات منوط به تصمیم خود شما خواهد بود.

وقت ملاقات ۲: کولونوسکوپی

اگر تصمیم بگیرید که معاینات ادامه یابد، یک وقت ملاقات ویژه کولونوسکوپی را در نزدیکترین مرکز غربالگری سرطان روده برای شما تعیین خواهیم کرد. این وقت ملاقات معمولاً ۲ هفته از تاریخ وقت ملاقات شما با SSP خواهد بود.

کولون و راستروده مجموعاً روده بزرگ را تشکیل می‌دهند، و بخشی از دستگاه گوارش هستند

سرطان روده و پولیپ

سرطان روده به سرطان قولون، سرطان راست‌روده یا سرطان قولون-راست‌روده نیز معروف است. گاهی سلول‌های سازنده روده با سرعتی غیر طبیعی رشد می‌کنند و یک توده سلولی به نام پولیپ را تشکیل می‌دهند (برخی از انواع پولیپ «ادنوم» نامیده می‌شود). بعضاً پولیپ می‌تواند بعد از چند سال به سرطان روده تبدیل شود. کولونوسکوپی با هدف تشخیص پولیپ و سرطان روده انجام می‌گیرد.

کولونوسکوپی

کولونوسکوپی در مراکز آزمون غربالگری سرطان روده NHS، که معمولاً در بیمارستان‌ها موجود است، انجام می‌گیرد. یک متخصص کولونوسکوپی این کار را انجام می‌دهد.

متخصص کولونوسکوپی از لوله‌ای نازک و انعطاف‌پذیر و مجهز به یک دوربین بسیار کوچک برای معاینه قسمت‌های داخلی روده استفاده می‌کند. کولونوسکوپی می‌تواند موجب تشخیص سرطان روده شود. همچنین، می‌تواند موجب تشخیص پولیپ روده شود. معمولاً می‌توان با برطرف کردن پولیپ، از تبدیل آن به سرطان جلوگیری کرد.

کولونوسکوپی معمولاً ۳۰ تا ۴۵ دقیقه طول می‌کشد، گرچه کل وقت ملاقات حدود ۲ ساعت زمان می‌برد.

کولونوسکوپی برای برخی از افراد مناسب نیست. ابتدا به برخی از بیماری‌ها مانع از انجام کولونوسکوپی می‌گردد. اگر چنین وضعیتی داشته باشید، ممکن است روش دیگری را به عنوان جایگزین کولونوسکوپی به شما پیشنهاد کنیم. روش جایگزین معمولاً شامل نوعی پرتونگاری از روده موسوم به کولونوگرافی از نوع توموگرافی کامپیوتری (CT) است (که بعضاً «کولونوسکوپی مجازی») نامیده می‌شود. اگر با کمک کولونوگرافی CT به وجود پولیپ در روده پی ببریم، باید یک بار دیگر برای برطرف کردن پولیپ‌ها مراجعه کنید.

قبل از کولونوسکوپی

SSP فهرستی از خوراک‌هایی که باید چند روز قبل از کولونوسکوپی از خوردن آنها پرهیز کنید را به شما خواهد داد. همچنین، دارویی را برای تمیز کردن روده تجویز خواهد کرد (یک ملین قوی). باید روده شما خالی باشد تا متخصص کولونوسکوپی بتواند آستر روده را به وضوح ببیند.

در روز قبل از وقت ملاقات جهت کولونوسکوپی و نیز در روزی که قرار است کولونوسکوپی انجام بگیرد داروی ملین را مصرف خواهید کرد. این دارو ممکن است به سرعت موجب اسهال شود؛ بنابراین، باید به توالی دسترسی سریع داشته باشید.

لازم است با یک نفر هماهنگ کنید که شما را بعد از کولونوسکوپی به منزل ببرد. به این دلیل که ممکن است یک داروی آرام‌بخش به شما بدهیم و خواب‌آلود باشید.

انجام کولونوسکوپی

هنگام مراجعه برای کولونوسکوپی، می‌توانید پرسش‌ها و دغدغه‌های خود را با پزشکان یا پرستاران مطرح کنید.

از شما خواسته می‌شود که در حالی که زانوهایتان کمی خم شده، به پهلو چپ روی یک تخت دراز بکشید. ممکن است به شما یک مسکن بدهیم. همچنین، ممکن است به شما یک داروی آرامبخش بدهیم. این دارو معمولاً به یکی از رگ‌های بازوی شما تزریق می‌گردد. هدف از این کار آرام کردن شما برای تسهیل در کولونوسکوپی است. بعد از تزریق داروی آرامبخش، نباید:

- رانندگی کنید (باید با یک نفر هماهنگ کنید که شما را به منزل ببرد)
- به مدت ۲۴ ساعت مشروبات الکلی بنوشید
- به مدت ۲۴ ساعت با ماشین‌آلات کار کنید

بعد از تزریق داروی آرامبخش، متخصص کولونوسکوپی به انجام کولونوسکوپی خواهد پرداخت.

۱. متخصص کولونوسکوپی یک کولونوسکوپ (لوله‌ای نازک و انعطاف‌پذیر) را از طریق مقعد داخل روده بزرگ شما قرار خواهد داد.
۲. سپس با ملایمت مقداری گاز دی‌اکسید کربن بی‌ضرر را به داخل آن پمپاژ خواهد کرد. این کار موجب باز شدن روده می‌شود تا بتوان داخل آن را به وضوح دید. پمپاژ دی‌اکسید کربن ممکن است نوعی حس نفخ یا گرفتگی عضلانی را ایجاد کند.
۳. دوربین تعبیه شده در انتهای کولونوسکوپ تصاویر داخل روده را روی یک صفحه نمایش خواهد داد.

اگر دردی احساس کنید، متخصص کولونوسکوپی متوجه خواهد شد. در آن صورت، روش کارش را عوض خواهد کرد تا حتی‌الامکان احساس راحتی کنید.

انجام کولونوسکوپی: متخصص کولونوسکوپی تصاویر قسمت‌های داخلی روده را روی یک صفحه نمایش بررسی می‌کند

بعد از کولونوسکوپی

متخصص کولونوسکوپی یا SSP به شما خواهد گفت که آیا پولیپ یا نمونه بافتی را بیرون آورده است (نمونه برداری بافتی). اگر بله، یک متخصص آسیب شناسی نمونه ها را بررسی خواهد کرد و نتیجه را ظرف ۲ هفته به شما اطلاع خواهد داد. همچنین، یک نسخه از نتایج را برای پزشک عمومی شما ارسال خواهیم کرد.

به احتمال زیاد، بعد از کولونوسکوپی احساس کنید که نیاز به استراحت دارید. بهتر است تمام آن روز را مرخصی بگیرید و فارغ از هر دغدغه‌ای به استراحت بپردازید.

بعد از کولونوسکوپی، ممکن است یکی دو روز احساس تهوع، دل درد یا نفخ داشته باشید. همچنین، ممکن است مقداری خون را در مدفوع خود مشاهده کنید. اگر این نشانه‌ها شدید باشند و ظرف ۲ روز برطرف نشوند، باید به پزشک عمومی خود مراجعه کنید. همچنین، می‌توانید با مرکز غربالگری که در آن کولونوسکوپی انجام شده هم تماس بگیرید.

قابلیت اطمینان کولونوسکوپی

کولونوسکوپی آزمایشی مناسب برای تشخیص پولیپ یا سرطان روده است. اما احتمال کمی وجود دارد (حدود ۳٪ از ۱۰۰) که کولونوسکوپی نتواند سرطان یا پولیپی که ممکن است بعداً به سرطان تبدیل شود را تشخیص دهد. علل این امر می‌تواند یک یا چند مورد از دلایل زیر باشد:

- روده در زمان کولونوسکوپی کاملاً خالی نبوده
- حرکت دادن کولونوسکپ در قسمت‌های مختلف روده سخت بوده
- در موارد نادر، ممکن است متخصص کولونوسکوپی پولیپ یا سرطان را ندیده

خطرات احتمالی کولونوسکوپی

برای اکثر افراد، کولونوسکوپی هیچ گونه عوارضی ندارد. اما، مثل اغلب رویه‌های پزشکی دیگر، کولونوسکوپی ممکن است توأم با عوارضی باشد. در موارد نادر، کولونوسکوپی می‌تواند به روده آسیب برساند. عوارض احتمالی کولونوسکوپی به شرح زیر است:

- سوراخ (پرفراژ) روده بر اثر کولونوسکوپ (حدود ۱ نفر در هر ۱۷۰۰ نفر)؛ تقریباً نیمی از افرادی که روده آنها دچار پرفراژ می‌شود برای ترمیم آن به عمل جراحی نیاز دارند
- خونریزی شدید نیازمند تزریق خون (حدود ۱ نفر از هر ۲۴۰۰ نفر)

اگر روده دچار خونریزی بی‌وقفه شود یا سوراخی در آن ایجاد گردد که به جراحی نیاز داشته باشد، بلافاصله شما را در یک بیمارستان پذیرش خواهیم کرد.

در موارد نادر، عوارض ناشی از کولونوسکوپی ممکن است به مرگ منجر شود. به هر حال، در بررسی که روی ۲۰,۰۸۵ مورد کولونوسکوپی انجام شده در سال ۲۰۱۱ صورت گرفت، هیچ موردی از مرگ ثبت نشده بود.*

* گوین، دی‌آر و همکاران (۲۰۱۳)، بازنگری ملی کولونوسکوپی: ارزیابی سراسری کیفیت و ایمنی کولونوسکوپی در بریتانیا. Gut ۶۲(۲): ۲۴۹-۲۴۲.

نتایج

نتیجه عادی

از هر ۱۰۰ نفر، حدود ۱۳ نفر نتیجه عادی دارند. این بدان معنا است که هیچ پولیپی مشاهده نشده، یا فقط پولیپ‌های کوچکی مشاهده شده که بعید است به سرطان تبدیل شوند. نیاز به معاینات بیشتر نیست.

حتی اگر نتیجه عادی باشد، باز هم لازم است از نشانه‌های سرطان روده مطلع باشید. نتیجه عادی تضمین نمی‌کند که شما دچار سرطان روده نیستید یا در آینده هرگز به آن مبتلا نخواهید شد. برای کسب اطلاعات بیشتر درباره نشانه‌های سرطان روده، به صفحه ۱۳ رجوع کنید.

ظرف ۲ سال، اگر سن شما کمتر از ۷۵ سال باشد، مجدداً از شما برای انجام آزمون غربالگری سرطان روده دعوت خواهیم کرد. اگر سن شما بیش از ۷۵ سال باشد، می‌توانید از طریق تماس با خط کمک رایگان ما به شماره ۰۸۰۰ ۷۰۷ ۶۰ ۶۰، هر ۲ سال یک بار برای کیت آزمون غربالگری درخواست بدهید.

نتیجه غیر عادی: یافته‌های جزئی به درمان نیاز ندارد

حدود ۲۵ نفر از هر ۱۰۰ نفر دچار پولیپ‌های جزئی یا سایر عوارض مثل هموروئید (بواسیر) یا بیماری دیورتیکولی هستند. معمولاً طی کولونوسکوپی، با استفاده از یک حلقه سیمی که از طریق لوله کولونوسکوپی عبور داده می‌شود، پولیپ‌های کوچک را بدون درد برطرف می‌کنند. همچنین، ممکن است متخصص کولونوسکوپی یک تکه کوچک (نمونه) از آستر روده را برای بررسی‌های بیشتر بیرون بیاورد. اگر پولیپ‌های شما برطرف شده باشد، ممکن است از شما برای یک کولونوسکوپی دیگر به منظور معاینه مجدد روده دعوت کنیم. زمان این کولونوسکوپی مجدد به تعداد پولیپ‌های یافت شده و اندازه آنها بستگی دارد.

نتیجه غیر عادی: آدنوم‌های نیازمند برطرف شدن

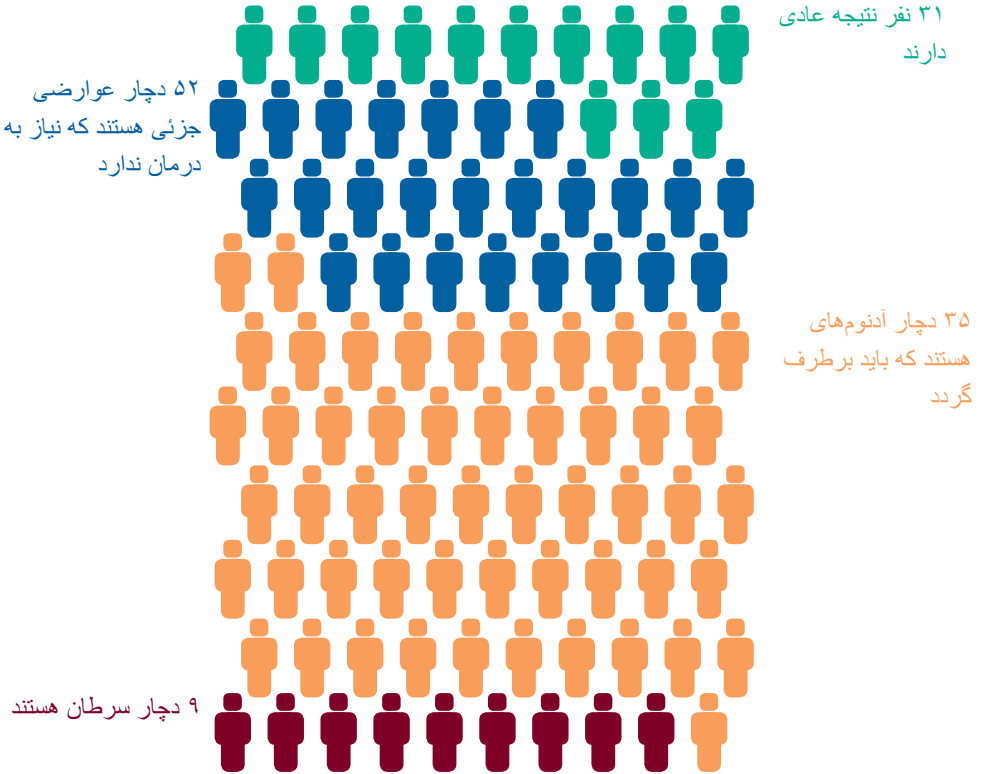
از هر ۱۰۰ نفر، حدود ۵۳ نفر دچار آدنوم‌هایی هستند که باید بیرون آورده شود. آدنوم نوعی پولیپ است که اگر بیرون آورده نشود، احتمال تبدیل آن به سرطان بیشتر است. گاهی افراد دچار آدنوم‌هایی هستند که بیرون آوردن آنها طی کولونوسکوپی بسیار دشوار است. ممکن است به این افراد جراحی یا کولونوسکوپی تخصصی‌تر در مراحل بعدی را پیشنهاد کنیم.

سرطان روده

از هر ۱۰۰ نفر، حدود ۹ نفر سرطان روده دارند. در صورت مشاهده نشانه‌های سرطان، یک وقت ملاقات را برای شما هماهنگ می‌کنیم تا در اسرع وقت توسط یک متخصص سرطان ویزیت شوید.

اگر در مراحل اولیه متوجه سرطان روده شویم، از هر ۱۰ نفر، ۹ نفر (۹۰٪) می‌توانند درمانی موفقیت‌آمیز داشته باشند. به هر حال، همه سرطان‌هایی که طی آزمون غربالگری تشخیص داده می‌شوند را نمی‌توان با موفقیت درمان کرد.

به ازای هر ۱۰۰ نفری که به واسطه نتیجه غیر عادی کیت FIT مورد کولونوسکوپی قرار می‌گیرند:

نشانه‌های سرطان روده

حتی اگر نتیجه کولونوسکوپی عادی باشد، باز هم امکان ابتلا به سرطان روده وجود دارد. بنابراین، لازم است از نشانه‌های سرطان روده مطلع باشید.

نشانه‌های سرطان روده شامل موارد زیر است:

- مشاهده خون در مدفوع
- شل بودن مدفوع، تکرر مدفوع، و/یا یبوست
- درد یا توده در ناحیه شکم
- خستگی مفرط و مزمن
- کاهش وزن بدون هیچ دلیل مشخصی

لطفاً به خاطر داشته باشید که این نشانه‌ها الزاماً به منزله ابتلای شما به سرطان روده نیست. اما اگر به مدت ۳ هفته یا بیشتر این نشانه‌ها را داشته باشید، لطفاً با پزشک عمومی خود صحبت کنید. حتی اگر اخیراً غربالگری یا کولونوسکوپی انجام داده‌اید و نتیجه آن عادی بوده، باز هم در صورت مشاهده نشانه‌های سرطان روده، باید با پزشک خود مشورت کنید.

کاهش خطر ابتلا به سرطان

آزمون‌های غربالگری سرطان روده خطر مرگ بر اثر سرطان روده را به میزان حداقل ۲۵٪ کاهش می‌دهد.*

همچنین، می‌توان به روش‌های زیر خطر ابتلا به سرطان روده را کاهش داد:

- فعالیت‌های بدنی منظم
- حفظ وزن مناسب
- خوردن خوراکی‌های سرشار از فیبر، مثل غلات سبوس‌دار و خوراکی‌های غیر فراوری شده
- خوردن مقدار زیادی سبزیجات و میوه‌جات
- کاهش مصرف گوشت قرمز و به ویژه گوشت فراوری شده
- کاهش مصرف مشروبات الکلی
- پرهیز از دخانیات

*هویتسون پی. و همکاران (۲۰۰۸)، بازنگری نظام‌مند آزمون غربالگری سرطان قولون-راست‌روده با استفاده از آزمایش خون پنهان در مدفوع (hemoccult): به‌روزرسانی. نشریه آمریکایی گاستروانترولوژی ۱۰۳(۶): ۱۵۴۱-۹.

اطلاعات بیشتر و پشتیبانی

اگر درباره انجام کولونوسکوپی پرسش یا دغدغه‌ای دارید، لطفاً از طریق شماره ۰۸۰۰ ۷۰۷ ۶۰ ۶۰ با خط کمک رایگان ما تماس بگیرید.

همچنین، می‌توانید:

- با پزشک عمومی خود مشورت کنید
- از وبسایت www.nhs.uk/bowel دیدن کنید
- با رجوع به وبسایت www.gov.uk، عبارت «غربالگری سرطان روده» را جستجو کنید

برای آگاهی از نحوه استفاده و محافظت و Public Health England و NHS از اطلاعات شما، به نشانی زیر رجوع کنید: www.gov.uk/phe/screening-data.

برای خروج از آزمون غربالگری، از نشانی زیر دیدن کنید: www.gov.uk/phe/screening-opt-out.

اطلاعات بیشتر درباره آزمون غربالگری سرطان روده: www.nhs.uk/bowel

سفارش دادن این بروشور: www.gov.uk/phe/screening-leaflets

تصاویر:

تصویر جلد: michaeljung/Shutterstock
صفحه ۳: metamorworks/Shutterstock

می‌توانید از این اطلاعات (به استثنای لوگوها) با هر فرمتی به صورت رایگان و با رعایت ضوابط و شرایط مجوز دولتی ۷۳/۰ استفاده کنید. در مواردی که اطلاعات کپی‌رایت اشخاص ثالث ارائه شده است، استفاده از مطالب منوط به اخذ اجازه از صاحبان کپی‌رایت مربوطه است.

شماره مدخل انتشارات PHE: ۲۰۱۸۶۶۶

شماره مرجع بروشور: BCSP۱۵

PN۱۸۹۶۴۸۴

© Crown copyright 2018

چاپ نخست: نوامبر ۲۰۱۸

این نسخه: نوامبر ۲۰۱۸

زمان بازبینی بعدی: نوامبر ۲۰۲۱

